

Сборник съдебна практика

Дело C-442/14

Bayer CropScience SA-NV

и

Stichting De Bijenstichting

срещу

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

(Преюдициално запитване,
отправено от College van Beroep voor het bedrijfsleven)

„Преюдициално запитване — Околна среда — Орхуска конвенция — Директива 2003/4/ЕО — Член 4, параграф 2 — Обществен достъп до информация — Понятие за информация за емисии в околната среда — Директива 91/414/ЕИО — Директива 98/8/ЕО — Регламент (ЕО) № 1107/2009 — Пускане на пазара на продукти за растителна защита и биоциди — Поверителност — Защита на промишлени и търговски интереси“

Резюме — Решение на Съда (пети състав) от 23 ноември 2016 г.

1. *Съдебно производство — Молба за възобновяване на устната фаза на производството — Искане да се допусне представянето на становище по правни въпроси, повдигнати в заключението на генералния адвокат — Условия за възобновяването*

(член 252, втора алинея ДФЕС; член 23 от Статута на Съда; член 83 от Процедурния правилник на Съда)

2. *Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Молба за достъп до информация, представена в рамките на процедура по пускане на пазара на продукти за растителна защита и биоциди — Задължение за оповестяване на информация, по отношение на която не е налице искане за поверително третиране — Липса*

(член 33, параграф 4 и член 63 от Регламент № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета; член 19 от Директива 98/8 на Европейския парламент и на Съвета; член 4, параграф 3 от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета и член 14 от Директива 91/414 на Съвета)

3. *Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Информация за емисии в околната среда — Понятие — Широко тълкуване*

(член 4, параграф 4, втора алинея от Орхуската конвенция; съображение 16 и член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета)

4. Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Информация за емисии в околната среда — Понятие — Необходимост да се направи разграничение между емисии, освобождавания и други изпускания — Липса

(член 4, параграф 4, първа алинея, буква d) от Орхуската конвенция; член 2, точка 1, буква б) и член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета)

5. Международни споразумения — Споразумения на Общността — Конвенция за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция) — Ръководство за прилагане на посочената конвенция — Задължителна сила — Липса

(Орхуска конвенция; Решение 2005/370 на Съвета)

6. Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Информация за емисии в околната среда — Понятие — Свеждане до емисиите от някои промишлените инсталации — Недопустимост

(член 4, параграф 4, първа алинея, буква d) от Орхуската конвенция; член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета)

7. Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Информация за емисии в околната среда — Понятие — Информация за действителните или предвидимите емисии в околната среда — Включване

(член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета)

8. Право на Европейския съюз — Тълкуване — Текстове, изготвени на различни езици — Еднакво тълкуване — Разлики между текстовете на отделните езици — Отчитане на общия разум и на целта на съответната правна уредба

9. Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Информация за емисии в околната среда — Понятие — Данни от преписката за издаване на разрешение за пускане на пазара на продукти за растителна защита или биоциди — Включване — Условие — Връзка с емисии в околната среда — Непропорционално ограничение на свободата на стопанска инициатива и правото на собственост — Липса

(членове 16 и 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 39, параграф 3 от Споразумението ТРИПС; член 63 от Регламент № 1107/2009; член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета)

10. Околна среда — Свобода на достъп до информация — Директива 2003/4 — Основания, които могат да обосноват отказа да бъде съобщена информация за околната среда — Неприложимост на някои основания при наличие на молба за достъп до информация за

емисии в околната среда — Молба за достъп до информация, свързана отчасти с други основания за отказ — Оповестяване единствено на информацията, до която се отнасят неприложимите основания — Условие

(член 4, параграф 2, първа алинея, букви а), г), е)—з) и втора алинея от Директива 2003/4 на Европейския парламент и на Съвета

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 37 и 38)

2. Член 4, параграф 2 от Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелството, че заявителят на разрешение за пускане на пазара на продукт за растителна защита или биоцид не е поискал в рамките на предвиденото производство за издаване на това разрешение поверително третиране на представената в рамките на това производство информация на основание член 14 от Директива 91/414 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, член 19 от Директива 98/8 относно пускането на пазара на биоциди или член 33, параграф 4 и член 63 от Регламент № 1107/2009 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита, не пречи на компетентния орган, сезиран след приключването на посоченото производство с молба за достъп до тази информация, подадена от трето лице на основание на Директива 2003/4, да разгледа възражението на заявителя срещу тази молба и ако е необходимо, да отхвърли последната на основание член 4, параграф 2, първа алинея, буква г) от тази директива с мотива, че оповестяването на посочената информация ще засегне поверителността на търговска или индустриална информация.

Всъщност, изглежда, че законодателят на Съюза е искал да подчини на общите разпоредби на Директива 2003/4 молбите на трети лица за достъп до информация, включена в преписките по заявления за разрешения за пускане на пазара на продукти за растителна защита или биоциди, за която посочените разпоредби предвиждат възможност да се поиска поверително третиране. В това отношение член 4, параграф 2 от тази директива допуска държавите членки да предвидят отказ на искане за предоставяне на информация за околната среда, ако разкриването на информацията би могло да засегне някой от посочените в този член интереси, и по-специално поверителността на търговска или индустриална информация. Тази разпоредба не предвижда като условие за отказа да е било подадено искане за поверително третиране преди подаването на молбата за оповестяване.

(вж. т. 44—46 и 49; т. 1 от диспозитива)

3. Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда има за цел да гарантира достъп по принцип до информация за околната среда, съхранявана от или за публичните власти, и да постигне възможно най-широка систематична достъпност и разпространение на посочената информация сред обществеността, както личи от съображение 9 и член 1 от тази директива. От това следва — както предвиждат изрично член 4, параграф 4, втора алинея от Орхуската конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, както и съображение 16 и член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 — че оповестяването на информацията трябва да е общото правило и предвидените в тези разпоредби мотиви за отказ трябва да се тълкуват ограничително.

Като предвижда, че поверителността на търговска или индустриална информация не може да се противопостави на оповестяването на информация за емисии в околната среда, член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 позволява конкретно прилагане на това общо правило и на принципа за възможно най-широк достъп до информация за околната среда,

съхранявана от или за публичните власти. От това следва, че не трябва да се приема ограничително тълкуване на понятията „емисии в околната среда“ и „информация за емисии в околната среда“ по смисъла на член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4.

(вж. т. 55—58)

4. С оглед на тълкуването на понятието „емисии в околната среда“ по смисъла на член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда няма основание да се прави разграничение между това понятие и понятията за освобождавания и изпускания в околната среда.

От една страна, такова разграничение не е предвидено в Орхуската конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, която предвижда само, в член 4, параграф 4, първа алинея, буква d), че защитата на търговската и промишлена тайна не може да се противопостави на оповестяването на информация за емисиите, имаща отношение към опазването на околната среда. От друга страна, разграничаването между емисии, освобождавания и други изпускания няма видимо отношение към преследваната с Директива 2003/4 цел на оповестяването на информация за околната среда и би било изкуствено. Всъщност както емисиите на газ или вещества в атмосферата, така и другите изпускания или освобождавания, като например изпускания на вещества, препарати, организми, микроорганизми, вибрации, топлинни лъчения или шумове в околната среда, и по-специално във въздуха, водите или почвата, могат да засегнат тези отделни компоненти на околната среда. Освен това понятията „емисии“, „освобождавания“ и „изпускания“ в голяма степен се припокриват, както личи от използването на думите „други изпускания“ в член 2, точка 1, буква б) от тази директива, от който следва, че емисиите и освобождаванията също представляват изпускания в околната среда.

(вж. т. 62—65 и 67)

5. Вж. текста на решението.

(вж. т. 69 и 70)

6. Нищо в Орхуската конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, нито в Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда не дава основание да се приеме, че понятието „емисии в околната среда“ би трябвало да се сведе до емисиите от някои промишлени съоръжения.

Такова ограничаване би било в разрез със самия текст на член 4, параграф 4, първа алинея, буква d) от тази конвенция. Всъщност тази разпоредба предвижда, че следва да бъде разкривана информация за емисиите, имаща отношение към опазването на околната среда. Информацията за емисии от източници, различни от промишлени инсталации, като емисиите вследствие от прилагането на продукти за растителна защита или биоциди, е също толкова релевантна за опазването на околната среда, колкото и информацията за емисиите с промишлен произход. Освен това свеждането на понятието „емисии в околната среда“ по смисъла на член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 до емисиите от някои промишлени инсталации би пренебрегнало преследваната от тази директива цел за възможно най-широко оповестяване на информацията за околната среда.

(вж. т. 71—73)

7. Понятието „емисии в околната среда“ по смисъла на член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда трябва да се тълкува в смисъл, че включва по-специално изпускания в околната среда на продукти и вещества като продуктите за растителна защита или биоцидите и съдържащите се в тях вещества, при условие че изпускането е действително или предвидимо при нормални или реалистични условия на използване.

Посоченото понятие трябва все пак да се сведе до емисии, които не са хипотетични, а именно до действителните или предвидими емисии на съответния продукт или на съответното вещество при нормални или реалистични условия на използване. В това отношение пускането на пазара на продукт по принцип не е достатъчно, за да се приеме, че този продукт със сигурност ще бъде изпускан в околната среда и че свързаната с него информация се отнася до емисии в околната среда, но тава не важи за продукти като продуктите за растителна защита или биоцидите, които при нормално използване са предназначени да бъдат отделени в околната среда поради самата си функция. Следователно предвидимите емисии в околната среда в този последен случай не са хипотетични. При тези условия в обхвата на понятието „емисии в околната среда“ попадат действително изпуснатите в околната среда емисии при прилагането на съответния продукт или на съответното вещество, както и предвидимите емисии от този продукт или това вещество в околната среда при нормални или реалистични условия на тяхното използване, които съответстват на условията, за които е издадено разрешението за пускане на пазара на посочения продукт и които са налице в зоната, където този продукт е предназначен да бъде използван.

(вж. т. 77—79, 81 и 103; т. 2 от диспозитива)

8. Вж. текста на решението.

(вж. т. 84)

9. Понятието „информация за емисии в околната среда“ по смисъла на член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда обхваща сведенията за естеството, състава, количеството, датата и мястото на емисиите в околната среда на продукти за растителна защита и биоциди и на съдържащите се в тях вещества, както и данните за относително дългосрочното въздействие на тези емисии върху околната среда, по-конкретно информацията относно остатъчните вещества, налични в околната среда след прилагането на съответния продукт, и изследванията на степента на отклонение на веществото при това прилагане, независимо дали тези данни произтичат от полеви или полуполеви проучвания, лабораторни изпитвания или транслокационни проучвания.

Такова тълкуване не предполага, че това понятие обхваща всички данни от преписката за издаване на разрешение за пускане на пазара на продукти за растителна защита или биоциди, и по-конкретно всички данни, получени от извършените проучвания за получаване на разрешението, и не води до оповестяването им във всички случаи. Всъщност това понятие обхваща само данните, свързани с емисии в околната среда, което изключва по-специално не само информацията, която не се отнася до емисии на съответния продукт в околната среда, но и данните относно хипотетични емисии, тоест емисии, които не са действителни или предвидими при нормални или реалистични условия на използване. Ето защо това тълкуване не води до непропорционално засягане на защитата на правата, гарантирани от членове 16 и 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз и член 39, параграф 3 от Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (Споразумението ТРИПС).

Освен това посоченото тълкуване не лишава член 63 от Регламент № 1107/2009 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита от полезното му действие. Всъщност установената в параграф 2 от този член презумпция дава възможност на компетентния орган да приеме, че представените от заявителя на разрешение за пускане на пазара данни, които попадат в обхвата на тази разпоредба, са поверителни по принцип и не могат да бъдат оповестени при липса на молба за достъп на основание на Директива 2003/4. Тази презумпция гарантира също, че при представяне на такава молба компетентният орган ще може да оповести тази информация само след като определи, във всеки конкретен случай, дали става въпрос за информация за емисии в околната среда, или оповестяването е обосновано от друг по-висш обществен интерес.

(вж. т. 96, 100, 102 и 103; т. 2 от диспозитива)

10. Член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/4 относно обществения достъп до информация за околната среда трябва да се тълкува в смисъл, че при представена молба за достъп до информация за емисии в околната среда, чието оповестяване засяга някои от интересите, посочени в член 4, параграф 2, първа алинея, букви а), г), е)—з) от тази директива, трябва да се оповестят само релевантните данни, които могат да бъдат извлечени от източника на информация за емисии в околната среда, ако е възможно тези данни да бъдат отделени от останалата информация, съдържаща се в посочения източник, което запитващата юрисдикция трябва да провери.

(вж. т. 106; т. 3 от диспозитива)